

DENEME II

Seni ak alnından, gök gözlerinden
Önce dallar, sonra yapraklar öpsün.
Eğilsin yıldızlar, tutsun elinden
Gecelerden sonra şafaklar öpsün.

(Abdurrahim KARAKOÇ)

1. Yukarıdaki dördlükte hakim olan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A. Benzetme

B. Abartma

C. Kişileştirme

D. Konuşturma

İklim bilimi ya da klimatoloji, atmosfer içerisinde meydana gelen hava olayları ile yeryüzünde görülen iklim tiplerini inceleyen bilim dalı. İklim biliminin konusu olan iklim, geniş bir sahada uzun yıllar boyunca görülen atmosfer olaylarının ortalama hâlidir. İklim coğrafî yeryüzünün şekillenmesi ve tüm yaşamı çok yakından kontrol etmektedir. İklim bilimi, hava olaylarını yakından tanımak için fiziğin bir alt dalı olan meteorolojinin verilerinden geniş ölçüde yararlanır. Meteorolojinin yaptığı gözlemleri alır ve insan, canlı yaşamı açısından inceleyerek açıklamaya çalışır.

Yeryüzünde görülen başlıca iklim tiplerini, oluşum nedenlerini, özelliklerini ve insan yaşamı üzerine etkilerini, iklim elemanlarını (sıcaklık, basınç ve rüzgârlar, nemlilik ve yağış) konularını inceleyen fiziki coğrafya alt dalıdır. Ortalama 50-100 yıllık hava durumu ortalamaları alınarak iklim hakkında bilgiler oluşturulabilir.

Bu metinle ilgili,

I. Klimatoloji, hava olaylarını inceleyen bilim dalıdır.

II Meteoroloji, fizik biliminin bir alt dalıdır.

III. Coğrafya, klimatolojiye yön veren bir bilim dalıdır.

IV. İklimin insan hayatı üzerindeki etkileri sınırlıdır.

2. yargılardan hangisi söylenemez?

A. I ve II

B. III ve IV

C. I ve IV

D. II ve III

Sınıfa ilk girdiğimde bütün gözler üzerimdeydi. Tam otuz iki çift göz bana bakarak kim olduğumu merak ediyordu. Sınıftaki tahtaya dönerek tebeşiri elime aldım ve tahtaya adımlı yazdım. Sonrada sınıfa dönüp yeni öğretmenleri olduğumu söyledim. Şaşkınlıkları yüzlerinden okunuyordu. Aylardan şubattı ve okula yen bir öğretmen gelmişti. Bu daha önce yaşadıkları bir durum değildi.

3. Yukarıdaki parçada kaç tane fiilimsi vardır?

A. 4

B. 5

C. 6

D. 7

4. Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. Makale

B. Söyleşi

C. Deneme

D. Anı

5,6,7 ve 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Anadolu parsı Leopar alttüründeki büyük kedilerin Anadolu'daki son temsilcilerindendir. Boyu 200-250 cm, ağırlığı dişilerde 35-50 kg, erkeklerde 45-70 kg civarındadır. Yaklaşık ömrü 20 yıldır. Oldukça çevik olan Anadolu parsı,

I

II

etoburdur ve geyik, yaban keçisi, yaban domuzu, küçük memeliler ve kuşlar gibi bir çok hayvan avını oluşturur. Anadolu parsı Ege ve Batı Akdeniz, Doğu Akdeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde, daha çok ormanlık ve dağlık alanlarda yaşamıştır. Doğal yaşam alanları ve av kaynaklarının azalması parsıları insanların yaşadığı yerlere yönlendirmiş ve bu da genellikle

III

vurularak ya da zehirlenerek öldürülmelerine yol

IV

açmıştır.

Anadolu parsı ile ilgili son resmi kayıt 17 Ocak 1974 tarihinde Beypazarı ilçesinin 5 km batısında bulunan Bağözü köyünden bir kadına saldırması sonrasında vurularak öldürülmesi nedeniyle. Neslinin tükendiği yönünde görüşler bulunmasına karşın, bugün Türkiye'de 10-15 Anadolu parsı kaldığı da öne sürülmektedir. 2001 yılında Doğu Akdeniz bölgesi Dandi mevkiinde ve Doğu Karadeniz bölgesi Müsikli deresinde, 2004 yılında da Doğu Karadeniz bölgesi Pokut yaylasında görülmüştür. Anadolu parsının varlığını kanıtlamak ve koruma altına almak için doğa gönüllülerinin çabaları aralıksız sürmektedir.

5. Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A. Karşılaştırma yapılmıştır.

B. Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

C. Olay örgüsüne dayanmaktadır.

D. Betimleyici anlatım vardır.

6. Bu metinde " Anadolu parsı" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A. Ölüm nedenlerine

B. Besin kaynaklarına

C. Kuşma hızlarına

D. Yaşam alanlarına

7. Bu metinde numaralandırılmış sözcüklerden hangileri sıfat fiildir?

A. I ve II

B. II ve III

C. III ve IV

D. II ve IV

I. Kasaba ve kentlere gelme sebepleri

II. Neden öldürüldüklerine

III. Avlanma alanlarına

IV. hangi zamanlarda avlandıklarına

8. Bu metinde Anadolu parsıyla ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

A. I ve II

B. II ve III

C. III ve IV

D. I ve IV

Kara temmuzlarda şafak söktüren
Kut almış milletin töresi benim
Yağının alınına kurşun döktüren
En HALİDE DEMİR den pusatın benim

9. Yukarıdaki dörtlükte kaç adet sıfat fiil vardır?

A. 1

B. 2

C. 3

D. 4

Şehitler tepesi boş değil
Toprağın kahramanlar bekliyor!
Ve bir bayrak dalgalanmak için;
Rüzgar bekliyor!
Destan öksüz, sükutu derin meçhul askerin;
Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye
Yattığı toprak belli,
Tuttuğu bayrak belli,
Kim demiş meçhul asker diye?...

(Arif Nihat ASYA)

10. Bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisine yer verilmemiştir?

- A. Kahramanlık
- B. Bayrak sevgisi
- C. Ümitsizlik
- D. Güven

Umutsuz ruhlar ülkesi; yetişkin, çocuk, kadın, erkek herkesin okuması gereken bir kitaptır. Bu kitabı ilk kez okuduğumda bir ulus olmanın ne kadar önemli olduğunu daha iyi anladım. Ayrıca Dr. Ayhan ONUR ve Sudanlı çocuk Mırtaza arasındaki sevgi ve minnettarlığı kelimelerle anlatmak hiç kolay değil. Ben sadece mazluma sahip çıkmakla, Türk olmanın aynı şey olduğunu bu kitapla anladım.

11. Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A. "de" ekinin yazımıyla ilgili
- B. Kısaltmaların yazımıyla ilgili
- C. Büyük harflerin yazımıyla ilgili
- D. yansıma sözcüklerin yazımıyla ilgili

12, 13 ve 14. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

1973 yılında ilk cep telefonunun mucidi olan Martin Cooper GSM teknolojisinin önünü açmıştır. 1982 yılında başlanan cep telefonu çalışmalarına, aslında dünyanın her yerine ulaşım imkanı sağlaması ve dünyanın her yerine kablo düşenmesi gerekmesi, düşüncesi itmiştir. Edinilen bilgilere göre ilk cep telefonu görüşmesi Finlandiya'da gerçekleştirildi. 1992 de ise ilk sms gönderilmişti. Tabiki bu cep telefonu bir tuğla gibi, 850 gr. ağırlığında, 25 cm yüksekliğinde, 8 cm derinliğinde ve 4 cm genişliğindeydi. Günümüzde mevcut olan küçük cep telefonları yanında bu bariz bir şekilde büyük olsa bile o dönemde bir devrim niteliğindedi

İlk cep telefonuyla ilgili,

- I. Cep telefonunun icat edilme nedeni
- II. Cep telefonuyla ilk kimin görüşme yaptığı
- III. İlk üretilen cep telefonunun boyutları
- IV. İlk SMS kime gönderildi.

12. Yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A. I ve II
- B. II ve III
- C. III ve IV
- D. I ve III

13. Cep telefonunun icadı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A. Hangi amaçla üretildiği

B. Kim tarafından icat edildiğine

C. İlk görüşmenin zamanına

D. ilk SMS in gönderilme zamanına

14. Metinde altı çizili olan cümlelerin öğelerine aşağıdakilerden hangisidir?

A. Yer tamlatıcısı- Özne - Belirtisiz Nesne - Yüklüm

B. Nesne - özne - Yülem

C. Zarf tamlayıcısı- Özne - Belirtili Nesne - Yüklüm

D. Özne - Yüklüm

15. Canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için enerjiye ihtiyaç duyar. Cümlesinde geçen "sürdürebilmek" kelimesinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A. Devam ettirmek

B. Olmasını sağlamak

C. Ulaşmak

D. Yayılmak

Asmaya güzel asmaya,
Kuşlar konar asmaya.
Ben yarimden vazgeçmem,
Götürseler asmaya.

16. Bu dörütlükte altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A. Eş anlamlı

B. Yakın anlamlı

C. Mecaz anlamlı

D. Eş sesli

Hiç düşündünüz mü? İki dirhem bir çekirdek ne demektir? Okkanın kullanıldığı dönemlerde sarraflar daha hassas ölçü birimleri olarak dirhem kullanırlardı.. Ancak sarraflar, dirhemden daha hassas ölçümler için bir ağırlık birimi daha kullanırlardı. Buna da çekirdek derlerdi. Bu çekirdekler keçi boynuzu bitkisinin çekirdekleriydi. On altı adet keçi boynuzu çekirdeğinin ağırlığı bir dirhem ederdi.

Sarraflar o zamanlar altını tartarken bu günkü anlamda bir tam altın iki dirhemdi. Sarraflar her şeye rağmen ölçüde hata olabileceği düşüncesiyle iki dirhem yanına bir çekirdek daha eklerlerdi. Böylece tartıda müemmlilik elde ettiklerini düşünürlerdi. Bu durum daha sonra giyinişine özen gösterip süslenmiş kişilere mecazi anlamda çok iyi giyindiklerini belli etmek için zarif bir dille altın gibi eksiksiz anlamına gelen "iki dirhem bir çekirdek" deyimini ortaya çıkarmıştır.

17. Bu metinden hangisi çıkarılamaz?

A. Altın, elmas ve yakut gibi madenlerin değerine

B. "İki dirhem bir çekirdek" deyiminin ne anlama geldiğine

C. Neden "iki dirhem bir çekirdek" denildiğine

D. Değerli madenlerin ne ile ölçüldüğüne

18. Hiç kimse, hiçbir şey söylemeyen karıncadan, daha iyi öğüt veremez. cümlesinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

A. Başarmak

B. Vazgeçmemek,

C. Çok çalışmak

D. Kalıcı eser bırakmak

Bir otogardaki ilk beş peronda İstanbul, Ankara, Bursa, Adana ve Konya'ya gidecek otobüsler bulunmaktadır. Her peron farklı bir şehir için ayrılmıştır. Aysu, Serdar, Özge, Kerem, ve Zeynep farklı şehirlere gitmek üzere otogara gelmişlerdir.

- Peron numaraları soldan sağa doğru artmaktadır.
- Serdar 3 numaralı perondan, Zeynep 4 numaralı perondan kalkacak otobüse binecektir.
- Ankara peronunun solunda İstanbul, sağında ise Bursa peronu bulunmaktadır.
- Bursa peronu Adana ve Konya peronlarının solunda yer almaktadır.
- Kerem'in gideceği şehrin otobüsü en son perondan kalkmaktadır.

19. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Kerem, Bursa ya da Konya'ya gitmiştir.

B) Aysu, İstanbul ya da Ankara'ya gitmiştir.

C) Bursa otobüsü, 3.perondan kalkmaktadır.

D) Ankara otobüsü, 1.perondan kalkmaktadır.

20. "Serdar'ın İstanbul'a gideceği" biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Aysu, İstanbul'a gidecektir.

B) Zeynep, Bursa'ya gidecektir.

C) Özge, Bursa'ya gidecektir.

D) Kerem, Bursa'ya gidecektir.